

Franche-Comté • Jura

Morez, de twee viaducten en de trein van de Ligne des Hirondelles
H. Hughes / hemsis.fr

De regio's in deze gids:

(zie de kaart aan de binnenzijde van het omslag)

1 Besançon en Dole en omgeving	blz. 93
2 Vallei van de Saône	blz. 171
3 Montbéliard, Belfort
en de Ballons des Vosges	blz. 213
4 Pontarlier en de Haut-Doubs	blz. 271
5 Lons-le-Saunier en de meren	blz. 327
6 Haut-Jura en Pays de Gex	blz. 397
7 Bugey	blz. 455

Inhoud

NIET TE MISSEN

Een keuze uit de mooiste plekjes ... 6

DE REIS VOORBEREIDEN

Reistips 12

NAAR FRANCHE-COMTÉ EN JURA

Met de auto 15

Met de trein 15

Met het vliegtuig 16

VOOR HET VERTREK

Klimaat 17

Nuttige adressen 17

Overnachten 18

Uit eten 19

FRANCHE-COMTÉ VAN A TOT Z

Rubrieken
in alfabetische volgorde 20

MET HET GEZIN

Bezienswaardigheden
en activiteiten 30

MEMO

Evenementen 33

Leestips 36

Filmtips 37

Luistertips 37

UITSTAPJE NAAR ZWITSERLAND

Voor het vertrek 38

Formaliteiten 38

Praktische informatie 38

FRANCHE-COMTÉ EN JURA ONDER DE LOEP

FRANCHE-COMTÉ EN JURA VANDAAG

Een natuurlijke bestemming 42

Een nieuw industrieel elan 45

GASTRONOMIE

Kaas 50

Vleeswaren 50

Een heel scala aan wijnen 51

*Comté, de gastronomische parel
van Franche-Comté* 52

NATUUR EN LANDSCHAP

Een woest landschap 54

Beschermde landschap 56

Visrijke rivieren 58

Flora en fauna 62

GESCHIEDENIS

Beknopt overzicht 64

CULTUREEL ERFGOED

Architectuur 69

ABC van de architectuur 72

Religieuze kunst begrijpen 78

Kunst en literatuur 82

UITVINDINGEN EN ONTDEKKINGEN

Uitvindingen 88

Wetenschappelijke
ontdekkingen 88

Ontdekkingsreizigers 89

STEDEN EN BEZIENSWAARDIGHEDEN

1 BESANÇON EN DOLE EN OMGEVING

Besançon.....	96
Baume-les-Dames	117
Château de Moncley	122
Pesmes	125
Dole.....	128
Forêt de Chaux.....	136
Saline Royale d'Arc-et-Senans	140
Salins-les-Bains	146
Nans-sous-Sainte-Anne	152
Ornans.....	156
Mouthier-Haute-Pierre	165

2 VALLEI VAN DE SAÔNE

Vesoul.....	174
Gray	187
Gy	192
Fondremand	195
Champlitte.....	197
Chauvirey-le-Châtel	200
Faverney	203
Passavant-la-Rochère	205
Villersexel.....	208

3 MONTBÉLIARD, BELFORT EN DE BALLONS DES VOSGES

Montbéliard	216
Belfort.....	230
Ballon d'Alsace en Ballon de Servance.....	246
Plateau des Mille Étangs.....	252
Ronchamp	257
Lure.....	261
Luxeuil-les-Bains	263
Fougerolles.....	267

4 PONTARLIER EN DE HAUT-DOUBS

Château de Belvoir	274
Maiche.....	278

Cirque de Consolation	283
Saut du Doubs.....	287
Morteau	291
Montbenoît	297
Pontarlier.....	301
Château de Joux	309
Malbuisson	313
Métabief	319

5 LONS-LE-SAUNIER EN DE MEREN

Lons-le-Saunier.....	330
Cirque de Baume-les-Messieurs.....	340
Château-Chalon.....	346
Poligny	349
Arbois	355
Champagnole.....	365
Nozeroy.....	376
Région des Lacs	379
Cascades du Hérisson.....	388
Gigny.....	392
Église de Saint-Hymetière.....	394

6 HAUT-JURA EN PAYS DE GEX

Lac de Vouglans.....	398
Saint-Claude.....	404
Morez.....	413
Val de Mouthe	419
Les Rousses.....	424
Lajoux.....	431
Crêt de Chalam	436
Monts Jura	439
Divonne-les-Bains.....	445
Ferney-Voltaire.....	449

7 BUGEY

Nantua.....	456
De Valserine	468
Barrage de Génissiat	472
Grand Colombier.....	476
Belley	482
Ambérieu-en-Bugey	488
Ambronay	494

Woordenlijst.....	504
Register	516
Kaarten en plattegronden	525

**RAADPLEEG VOOR
IEDERE PLAATS ONS
ADRESBOEKJE**

Niet te missen

Besançon★★, aan de Doubs, gezien vanaf de citadel van Vauban (*blz. 96*)

De **Saline Royale d'Arc-et-Senans★★**, een pronkstuk van industriële architectuur, door Claude-Nicolas Ledoux (*blz. 140*)

Een keuze uit de mooiste plekjes

De **Saut du Doubs**★★★, een 27 m hoge waterval die is aangemerkt als Grand Site National (*blz. 287*)

De **Chapelle Notre-Dame-du-Haut**★★, door Le Corbusier gebouwd in Ronchamp (*blz. 257*)

Belfort★ en de leeuw van Bartholdi aan de voet van de citadel van Vauban (*blz. 230*)

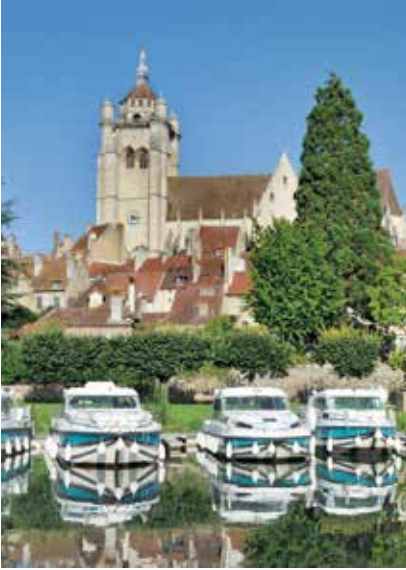

Cirque de Baume-les-Messieurs★★★, een spectaculair stukje natuur, waar drie valleien samenkomen (*blz. 340*)

Grand Colombier★★★, de hoogste top van de Bugey, die uitkijkt over de Rhône en het Lac du Bourget (*blz. 476*)

Dole★★ heeft een rijk erfgoed. Hier de Collégiale Notre-Dame (blz. 128)

Wijngaarden bij Arbois★, waar u het goud van de Jura kunt proeven: de *vin jaune* (blz. 355)

Het **Musée de l'Aventure Peugeot**★★ in Sochaux, Peugeot-modellen van vroeger en nu (blz. 222)

Fotografie:

Blz. 6: F. Guizio / hemis.fr (boven); R. Mattes / mauritius images / age fotostock (onder)

Blz. 7: C. Sonderegger / Prisma / age fotostock (linksboven); W. Zerla / age fotostock / ADAGP, Paris 2017 (rechtsboven);

D. Bringard / hemis.fr (onder)

Blz. 8: F. Guizio / hemis.fr (boven); C. Moirenc / hemis.fr / Getty Images (onder)

Blz. 9: vanbeets / iStock (linksboven); H. Hughes / hemis.fr (rechtsboven); D. Bringard / hemis.fr (onder)

DE REIS VOORBEREIDEN

 BEZIENSWAARDIGHEDEN EN ACTIVITEITEN VOOR HET GEZIN			
Hoofdstuk in deze gids	Natuur	Musea en activiteiten	Sport en ontspanning
Val de Mouthé	Parc Polaire	Openluchtmuseum Maison Michaud de Chapelle-des-Bois	Wintersport - Mountainbiken - Wandelen - Hondensleeën
Mouthier-Haute-Pierre	Bron van de Loue		
Nans-sous-Ste-Anne	Bron van de Lison	Gereedschapmakerij	Klimmen - Speleologie - Via ferrata
Nantua	Grotten van Cerdon	Musée d'Archéologie d'Izernore	Zwemmen
Ornans	Ravijn van Poudrey	Dino-Zoo - Musée Gustave Courbet	Vissen - Mountainbiken - Kanoën - Rafting - Via fer- rata - Boomklim- parcours
Passavant-la-Rochère		Glas- en kristalkunst La Rochère	
Plateau des Mille Étangs	Étang Pellevin		Wandelen - Vissen - Paardrijden
Poligny		Maison du Comté	Ritje met paard en wagen
Régions des Lacs	Rit om de Lacs de Maclu	Musée des Machines	Watersport- centrum - Avonturenparcours
Route des Sapins	Sapin Président		Wandelen en picknicken - Enclos à Cerfs
Les Rousses		Espace des Mondes Polaires Paul-Émile- Victor - Boissellerie du Hérisson	Fort des Rousses Aventure - Skiën - Sneeuwschoen- wandeling - Schaatsen - Water- sport - Toeristen- trein - Paardrijden
St-Claude			Atelier des Savoir- faire
Valserine	Pertes de la Valserine	Fort de l'Écluse	Middeleeuws feest Château de Musinens
Vesoul	Lac de Vesoul- Vaivre		Vélorails - Roulettes du Tacot - Boerderij Bouling- rins
Villersexel		Musée Paléontologie de Rougemont	Klimparcours - Watersport
Lac de Vouglans		Musée du Jouet de Moirans	Zwemmen - Water- sport - Boottochtje - Festival Idéclïc - Noël au Pays du Jouet

Memo

Evenementen

Uitgebreide actuele informatie vindt u op www.interfrance.com/fr/gen/fc_calendar.html. Culturele en sportieve evenementen, feesten, markten en beurzen in alle departementen van de regio.

JANUARI

Champlitte – Fête de la St-Vincent (22 jan., behalve wanneer dit op zondag valt): grote feesten rondom wijn, folklore en religie - ☎ 03 84 67 67 19.

Chapelle-des-Bois – L'Envolée Nordique: grote langlaufwedstrijd - ☎ 03 81 69 22 78 - www.skiclubmontnoir.com.

FEBRUARI

In een van de dorpen van de AOC – Percée du Vin Jaune, wijnfeesten (beg. feb.) - ☎ 03 84 66 26 14 - www.percee-du-vin-jaune.com.

Grammont – Foire - ☎ 03 84 20 59 59 - www.foire-de-grammont.com.

Lamoura-Mouthe – Transjurassienne (2de zondag) - ☎ 03 84 33 45 13 - www.transjurassienne.com.

Les Fourgs – Wedstrijden met sledehonden (half feb.) - ☎ 03 81 69 44 91.

Vesoul – Festival des Cinémas d'Asie, Aziatische films (beg. feb.) - ☎ 03 84 76 55 82 - www.cinemas-asie.com.

MAART

Pontarlier – Festival de Cinéma d'Animation, animatiefilms (eind maart-beg. april) - www.ccbj.fr.

Prémanon – Traversée du Massacre, langlaufwedstrijd (beg. maart) - www.traverseedumassacre.com.

St-Claude – Fête des Soufflaculs - ☎ 03 84 45 34 24 - www.thefff.net.

Vesoul – Carnaval (eerste 2 weken) - ☎ 03 84 78 64 23.

APRIL

Luxeuil-les-Bains – Orgeldag, gregoriaanse muziek (tweede paasdag) - ☎ 03 84 94 62 02 - www.15hnonstop-orgue-gregorien.com.

Lons-le-Saunier – Les Rendez-Vous de l'Aventure: documentaire/literatuurfestival - www.rdv-aventure.fr.

MEI-JUNI

Belfort – Festival International de Musique Universitaire: klassiek, jazz, rock (Pinksteren) - www.fimu.com.

Besançon – Festival de Besançon/Montfaucon: klassieke concerten, lezingen, rondleidingen - ☎ 03 81 83 48 91 - festivaldemontfaucon.com.

Dole – Portugese bedevaart naar de Notre-Dame de Fatima (2de zo).

Forêt de Levier – Fête des Sapins, boomfeesten (pinksterweekend) - ☎ 03 81 89 53 22.

Gex – Fête de l'Oiseau, vogelfeesten (19 tot 22) - ☎ 04 50 41 53 85 - oiseau-gex.e-monsite.com.

Gray – Festival Rolling Saône: rock en pop (2 d.) - ☎ 03 84 65 14 24 - www.rolling-saone.com.

Le Russey – Gentianes en Fête (pinksterweekend) - ☎ 03 81 43 72 35.

Métabief – Open Enduro: mountainbikewedstrijden - ☎ 03 81 49 13 81.

Vaux-en-Bugey – Printemps des Vins du Bugey (3de za van mei) - ☎ 04 74 35 72 30 - www.leprintempsdesvinsdubugey.com.

JUNI

Audincourt – Rencontres et Racines (laatste weekend): muziek, ambachten en gastronomie uit de hele wereld - ☎ 03 81 36 37 78 -

DE REIS VOORBEREIDEN

rencontresetracines.audincourt.fr.

Champagnole – Tram'jurassienne (laatste weekend) - ☎ 03 84 52 43 67 - www.tramjurassienne.com.

Mouthe-Lamoura – Transju'Trail: hardloopwedstrijd over het parcours van de Transjurassienne - ☎ 03 84 33 45 13 - www.transjutrail.com.

St-Claude – Festival de Musique du Haut Jura, muziekfestival (2de tot 4de weekend) - ☎ 03 84 45 48 04 - www.festivalmusiquehautjura.com.

JUNI-JULI

Besançon – Festival Jazz en Franche-Comté - www.aspro-impro.fr.

Besançon – Bien Urbain, kunstfestival - http://bien-urbain.fr.

Dole – Festival du Film de Jeunesse - ☎ 03 84 82 00 35 - www.mjcdole.com.

Luxeuil-les-Bains – Festival de la Dentelle, kantwerk (elke 3 jaar; eind juni-beg. juli) - ☎ 03 84 93 61 11 - www.dentelledeluxeuil.com.

JULI

Arbois – Festi'caves (half juli): festival rondom muziek en AOC-wijn uit Arbois - ☎ 03 84 66 55 50 - www.festicaves.com.

Belfort – Les Eurockéennes, rockfestival (1ste weekend) - ☎ 03 84 22 46 58 - www.eurockeenes.fr.

Brebotte – Historisch schouwspel (half juli) - ☎ 03 84 23 42 37 - www.museebrebottle.com.

Divonne-les-Bains – Les Vaches Folks, folkmuziek (beg. juli) - ☎ 04 50 20 03 49 - www.lesvachesfolks.fr.

Fougerolles – Kersenfeest (eerste weekend) - ☎ 03 84 49 12 91.

Frasne – Fête de la Tourbe, turf feest (3de zo) - ☎ 03 81 49 89 86 - www.frasne.net/tourbieres.htm.

Gigny – Festival de Bouche à Oreille, dorpen van de Petite Montagne (2de en 3de week.) - ☎ 03 84 85 47 91.

Lac St-Point – Journée sans Voiture,

autovrije dag (een zo half juni) - ☎ 03 81 69 31 21.

Lons-le-Saunier – Fête de la St-Désiré of 'St-Dé' (laatste zo).

Luxeuil-les-Bains – Les Pluralies: concerten en spelen (half juli) - ☎ 06 38 77 86 93 - www.pluralies.net.

Mijoux – Fête des Bûcherons, houthackersfeest (eind juli) - ☎ 04 50 41 32 04.

Moirans-en-Montagne – Idéklic: internationaal kinderfestival (half juli) - ☎ 03 84 42 00 28 - www.ideklic.fr.

Nantua – Les Estivales du Lac, feest rondom het meer - ☎ 04 74 75 00 05.

Nozeroy – Fêtes Médiévales, middeleeuwse feesten (4de zo) - ☎ 03 84 51 19 15.

JULI-AUGUSTUS

Arc-et-Senans – Lux Salina (13 avonden in juli-aug. 22.30-23.15 u).

Belfort – Les Mercredis du Château: concerten - ☎ 03 84 55 90 90, tevens historische spelen in de citadel (za, zo).

Château de Joux – Les Nuits de Joux: theatervoorstellingen in een bijzondere omgeving - ☎ 03 81 46 85 79 - www.cahd-lesnuitsdejoux.fr; Journée des Armes Anciennes, oude wapens (eerste weekend) - ☎ 03 81 46 48 33.

Plateau des Mille Étangs – Festival rondom barokmuziek, wisselende locaties - ☎ 03 84 49 32 97 - www.musetmemoire.com.

Pontarlier – Salon des Annonciades - ☎ 03 81 38 82 12.

AUGUSTUS

Dole – Regionale bedevaart naar Notre-Dame de Mont-Roland (2 aug.).

Les Fourgs – Festival des Terroirs sans Frontière, streekproducten - ☎ 03 81 69 44 91.

Maîche – Fête du Cheval (eind aug. of beg. sept.) - ☎ 03 81 64 11 88.

Montbéliard – Festival des Mômes, kindervoorstellingen (eind van de

maand) - ☎ 03 81 91 86 26 - www.festivaldesmomes.fr.

St-Laurent-en-Grandvaux – Fête des Bûcherons, houthakkersfeesten (*half aug.*) - ☎ 03 84 60 14 13 - www.st-laurent39.fr.

Lac de Vouglans – Triathlon International du Jura (*eind van de maand*) - www.triathlon-jura-vouglans.fr.

SEPTEMBER

Ambérieu-en-Bugey – La Ronde des Grangeons - ☎ 04 74 34 09 58 - www.amberieumarathon.org.

Arbois – Cérémonie du Biou, wijnfeest (*eerste weekend*) - ☎ 03 84 66 55 50.

Arc-et-Senans – Fête des Montgolfières, ballonvaarten (*half sept.*) - www.ventsdufutur.fr.

Belfort – Foire aux Vins de France et Gastronomie (*beg. vd maand*); Les Ballons du Territoire, ballonvaarten - ☎ 03 84 55 90 90.

Bellegarde-sur-Valserine – Fête Médiévale du Château de Musinens, middeleeuws feest (*half sept.*) - www.bellegarde01.fr.

Besançon – Festival International de Musique de Besançon Franche-Comté (*tweede helft vd maand*) - ☎ 03 81 25 05 85 - www.festival-besancon.com.

Fougerolles – Foire aux Beignets de Cerise (*3de zo*) - ☎ 03 84 49 12 91.

Lamoura-Arbent 🌿 *Forestière, blz. 23*.

Les Hôpitaux-Neufs – Descente des Vaches, terugkeer van de koeien uit de bergweiden (*beg. sept.*).

Lons-le-Saunier – Les Débous-solades: drie dagen lang straattheater.

Luxeuil-les-Bains – L'Art dans la Rue (*eerste weekend, om het jaar*) - www.artdanslarue.fr.

Montbéliard – Fête Médiévale, middeleeuws feest (*beg. vd maand*).

Pupillin – Fête du Biou, wijnfeest (*3de zo vd maand*) - ☎ 03 84 37 49 16.

Ronchamp – Grote bedevaart naar Notre-Dame-du-Haut (*8 september*) - ☎ 03 84 63 13 40.

Vadans – Fête du Biou, wijnfeest (*4de zo*) - ☎ 03 84 66 22 01.

HALF SEPTEMBER - HALF OKTOBER

Ambronay – Festival de l'Abbaye - festival rondom barokmuziek - ☎ 04 74 38 74 00.

Audincourt – Fête de la BD, stripboeken (*half oktober*) - ☎ 03 81 36 37 85.

Belley – Entretiens de Belley (*2de vrijdag*): gastronomiebeurs - ☎ 04 79 81 29 06.

Fougerolles – Semaine du Goût, week van de gastronomie (*3de week*) - ☎ 03 84 49 12 91.

Pontarlier – Les Absinthiades (*eerste weekend van oktober*) - ☎ 03 81 38 82 12.

Vesoul – Festival Jacques Brel (*eind sept.-begin okt.*) - ☎ 03 84 75 40 66.

NOVEMBER

Belfort – Entrevues: nationaal filmfestival met jonge makers (*laatste week*) - ☎ 03 70 04 80 90 - www.festival-entrevues.com.

Audincourt – Festival de BD, stripboeken (*eind nov.*).

Nantua – Festival BD dans l'Ain, stripboeken - <http://bddanslain.fr>.

Pontarlier – Rencontres Internationales de Cinéma de Pontarlier, filmfestival (*begin nov.*).

Vesoul – Foire de la Ste-Catherine, markt (*25 nov.*) - ☎ 03 84 97 10 85.

DECEMBER

Moirans-en-Montagne – Noël au Pays du Jouet (*weekend voor kerst*) - ☎ 03 84 42 31 57.

Montbéliard – Lumières de Noël, verlichte monumenten. Réveillon 'Citée Rêvée', straattheater (*31 dec., oneven jaren*) - ☎ 03 81 94 45 60 - www.lumieres-de-noel.fr.

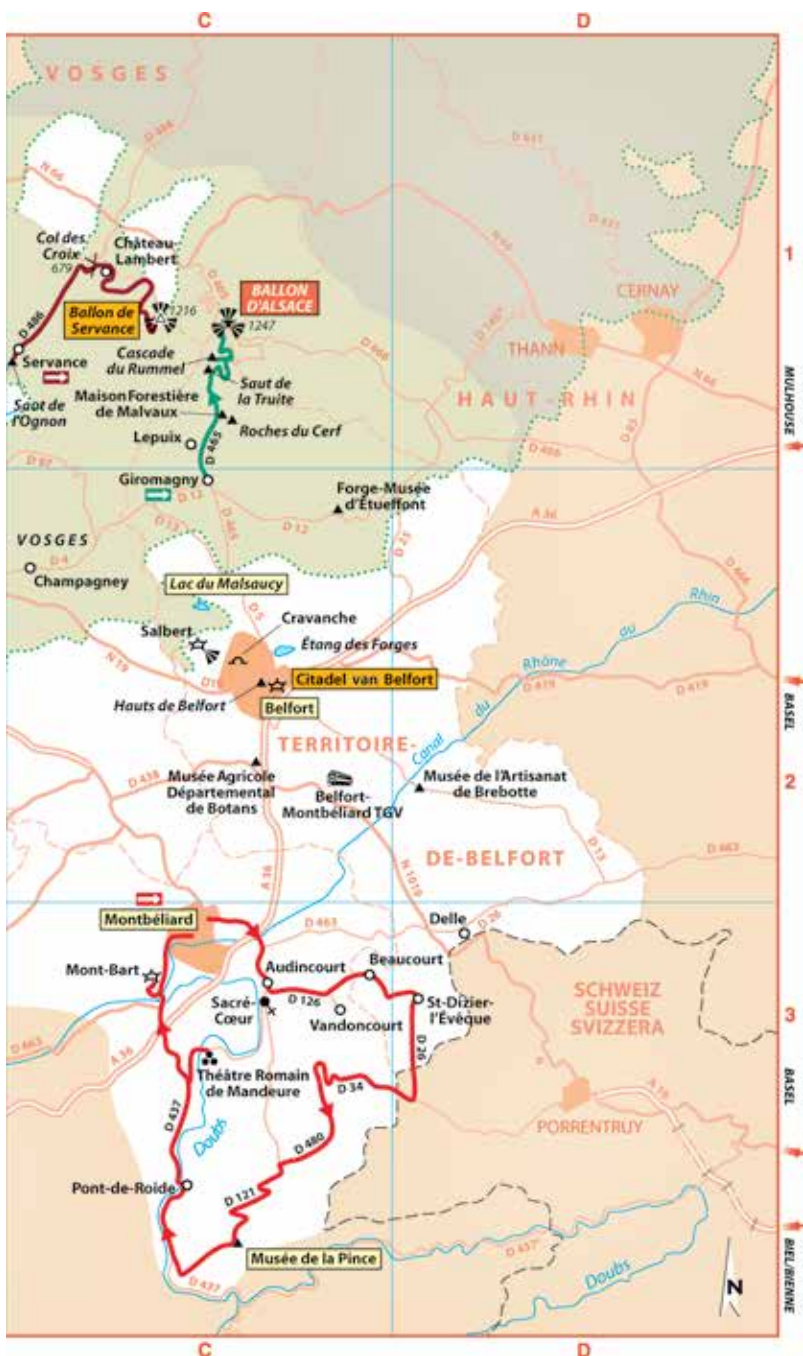
Montbéliard, Belfort en de Ballons des Vosges **3**

Michelinkaart 314 en 321 – Doubs (25), Haute-Saône (70), Vosges (88),
Territoire de Belfort (90)

- ▶ **MONTBÉLIARD★ EN RONDRIT** 216
 - ▶ **BELFORT★** 230
- Ten noorden en noordwesten van Belfort:
- ▶ **BALLON D'ALSACE EN BALLON DE SERVANCE★★★
EN RONDRITTEN** 246
 - ▶ **PLATEAU DES MILLE ÉTANGS★** 252
- Ten westen van Belfort:
- ▶ **RONCHAMP EN LA CHAPELLE N.-D.-DU-HAUT★★** 257
 - ▶ **LURE** 261
- Ten noorden van Lure:
- ▶ **LUXEUIL-LES-BAINS★** 263
 - ▶ **FOUGEROLLES** 267

MONTBÉLIARD, BELFORT EN DE BALLONS DES VOSGES

Montbéliard

25.697 inwoners - agglomeratie: 108.768 inwoners – Doubs (25)

De Alemannische citadel Montbéliard was eeuwenlang een baken van rust in een streek die onderhevig was aan grote economische en industriële ontwikkelingen. In de stad is veel van het oorspronkelijke erfgoed bewaard gebleven. De lutherse stellingen vonden veel weerklank in het voormalige prinsdom en sporen hiervan zijn overal in de stad zichtbaar. Door de vrolijk gekleurde gevels en de overvloed aan bloemen heeft de oude stad het typische uiterlijk van door de Duitse cultuur beïnvloede steden.

ADRESBOEKJE: BLZ. 227
Overnachten, uit eten, winkelen, sport en ontspanning enz.

INLICHTINGEN

Toeristenbureau – 1 r. Henri-Mouhot - 25200 Montbéliard - ☎ 03 81 94 45 60 - www.paysdemontbeliard-tourisme.com - half juli-half aug.: 9.00-12.00, 13.30-18.30, ma 9.30-12.00, zo, feestd. 10.00-12.00 u; rest v.h. jaar: dag. beh. zo, feestd. 9.00-12.00, 13.30-18.00, ma 13.30-18.00 u - gesl. 1 jan., 25 dec. - 2de bureau in de Capitainerie in de jachthaven - r. Charles-Lalance - april-sept.

Rondleidingen – ☎ 03 81 31 87 80 - www.patrimoine-pays-de-montbeliard.fr. Het land van Montbéliard draagt het label Ville et Pays d'Art et d'Histoire. Tussen maart en december worden er rondleidingen verzorgd. Nachtelijke rondleidingen met optredens in juli-aug: di. Informatie op de website.

LIGGING

Regiokaart C3 (blz. 214-215). Aan de noordkant van de Doubs, aan de A36 tussen Belfort (16 km noordelijk

en Besançon (77 km naar het zuidwesten).

PARKEREN

De oude stad is grotendeels autovrij; parkeer voor het station of aan de voet van het kasteel. Gratis parkeren op de Place du Champ-de-Foire.

AANRADERS

Het oude centrum van Montbéliard met zijn kleurrijke architectuur met 'yorbes' en 'tchâfas'; de werken van de Zwabische architect Heinrich Schickhard; het Musée de l'Aventure Peugeot.

PLANNING

Reken op twee dagen om de vele rijkdommen van de stad in alle rust te kunnen bekijken.

MET KINDEREN

Het Parc du Près-la-Rose en het Pavillon des Sciences. De kinderroute van het Musée de l'Aventure Peugeot is op de vloer aangegeven met afdrucken van leeuwenpoten.

Wandelen Plattegronden I en II (blz. 220 en 221)

★ DE OUDE STAD VAN MONTBÉLIARD Plattegrond II (blz. 221)

Wandeling in groen aangegeven op de plattegrond (blz. 221). Reken op 1.30 uur. Parkeer de auto aan de voet van het kasteel, dat u bereikt via de Rue du Château.

Torens van Château de Montbéliard, overblijfselen van het 15de- en 16de-eeuwse gebouw
S. Carnovali / Office de Tourisme du Pays de Montbéliard

Musée du Château des Ducs de Wurtemberg

Espl. du Château - ☎ 03 81 99 22 61 - www.montbeliard.com - 10.00-12.00, 14.00-18.00 u - gesl. di, 1 jan., 1 mei, 1 nov., 25 dec. - rondleiding mogelijk (1.30 uur) - € 4 (tot 18 jaar gratis) - € 5 combinatieticket met het Musée d'Art et d'Histoire.

Werp vanaf het voorplein een blik op de **Logis des Gentilshommes** van Heinrich Schickhardt met de sierlijke puntgevel met voluten, typisch voor de Zwabische architectuur. Nu is hier het conservatorium gevestigd. De eerste vesting op de rotsachtige kaap bij de samenvloeiing van de Lizaine en de Allan dateert uit de 10de eeuw en onderging in de loop der eeuwen veel veranderingen. Van het kasteel, dat in de 15de-16de eeuw werd opgetrokken, zijn slechts twee massieve torens met bovenlicht, de Tour Henriette (1422-1424) en de Tour Frédéric (1572-1595), en het gastenverblijf (18de eeuw) bewaard gebleven. Alle andere onderdelen van het gebouw zijn halverwege de 18de eeuw gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw in klassieke stijl. Het portaal van de Tour Henriette is afgesloten met sierlijk smeedijzeren traliewerk van Jean Messagier (1920-1999).

👤 Musée du Château de Montbéliard – Het kasteel herbergt een museum over de geschiedenis van het Pays de Montbéliard van de prehistorie tot nu. In de voormalige keuken, een schitterend gewelfde zaal die mooi gerestaureerd is, kunt u een **historisch circuit** volgen. De **Galerie d'Histoire Naturelle Cuvier** en de archeologische afdeling omvatten boeiende collecties over de fauna van de Franche-Comté (opgezette dieren, dierengeluiden van de lynx en veel vogels). De ludiek ingerichte afdeling Paleontologie handelt over het specialisme van Cuvier. Op de benedenverdieping zijn tijdelijke tentoonstellingen.
Keer terug naar de Rue du Château en sla links af.

Loop langs het oude hospitaal (1758) en het mooie traliewerk. Neem de Rue de Belfort. Op de hoek staat het geboortehuis van **Francis Lopez (1916-1995)**. Deze wijk wemelt van de kleurrijke gevels. Sla rechts af bij het hoekhuis met de bloedrode gevel. U staat dan bijna recht tegenover een **tchâfa** (op nr. 22). *Volg de Rue Diemer-Duperret, neem rechts de Rue de la Sous-Préfecture en dan links de Passage du Pont-du-Moulin. Neem de Rue des Febvres tot de Place Saint-Martin, links aangegeven.*

Plateau des Mille Étangs

Haute-Saône (70)

Ontspanning gegarandeerd op deze hoogvlakte, die dikwijls vergeleken wordt met Finland en een en al nostalgie ademt. Het door de dalen van de Ognon en de Breuchin omstroomde Plateau des Mille Étangs ontleent zijn naam aan de vele kleine glaciale meertjes. Een calvinistische streek op katholieke grond: reizigers uit Montbéliard zullen heel wat kruiswegstaties en kapelletjes tegenkomen. In de bossen, wegen en veengebieden zijn de magie en legenden goed bewaard gebleven.

ADRESBOEKJE: BLZ. 255

Overnachten, uit eten, winkelen, sport en ontspanning enz.

INLICHTINGEN

Toeristenbureau van Mille

Étangs – 23 r. Jeannot-Lamboley - 70310 Faucogney-et-la-Mer - ☎ 03 84 49 32 97 - www.les1000etangs.com - juli-aug.: 9.00-13.00, 13.30-17.30, za 9.00-12.00 u; maart-juni en sept.: ma-vr 9.00-12.00, 13.30-17.30 u; rest v.h. jaar: ma-do 9.00-13.00, 13.30-17.30 u - gesl. zo, 1 jan., Goede Vrijdag, 1 mei, 26 dec.

Toeristenbureau van Melisey –

Zie blz. 254.

LIGGING

Regiokaart B1 (blz. 214-215). Op de grens tussen de Vogezen en de Haute-Saône. Bereikbaar vanuit Luxeuil-les-Bains of Lure. Melisey ligt

11 km ten noorden van Lure (D486), Faucogney-et-la-Mer 14 km ten oosten van Luxeuil-les-B. (D6).

AANRADERS

Het ruige landschap van de door dennen en berken omringde meren; het uitzichtpunt van Saint-Martin, met panorama van de vallei van de Breuchin en de meren.

PLANNING

Reken voor een vluchtig bezoek op 2 à 3 uur, maar neem liever wat meer tijd. Er wachten 850 meren (dus geen 'mille!') en 220 km² op u.

MET KINDEREN

Mountainbiken langs de meren, of een cursus paardrijden.

Wandelen Regiokaart B1 (blz. 214-215)

TIJDLOZE MEREN

👉 Wandeltocht van 28 km, in paars aangegeven op de regiokaart op blz. 214-215. Reken op 3 uur.

Faucogney-et-la-Mer

Deze oude vesting, die boven de Breuchin ligt, heeft een bewogen verleden. Het was het laatste dorp in de Franche-Comté dat de Franse troepen in 1674 tijdens de verovering van de Franche-Comté tegenhield. Uit wraak liet Lodewijk XIV het kasteel en de versterkingen neerhalen, alleen de Tour MXV ontkwam aan de verwoestingen.

De boven het dorp uittorende Mont Saint-Martin markeert het begin van de hoogvlakte. De stad heeft mooie, veelal leegstaande 18de-eeuwse huizen: sinds

Plateau des Mille Étangs, Parc Naturel Régional du Ballon des Vosges

D. Bringard / hemis.fr

de 19de eeuw is meer dan de helft van de inwoners uit Faucogney vertrokken. De **Église Saint-Georges** heeft een 18de-eeuws hoofdaltaar dat versierd is met een baldakijn, de driehoek die symbool staat voor de Drie-eenheid, en het fries bevat taferelen uit het Oude en Nieuwe Testament.

Verlaat Faucogney in het oosten via de D266 richting de kapel en het uitzichtpunt van Saint-Martin.

Belvédère de St-Martin

Ga de kleine bewegwijzerde weg in die rechts omhooggaat.

De weg slingert door een ruig landschap. Her en der zijn tussen de dennen open plekken met kleine, door berken omringde meren waarop lelies drijven. *Stop bij de kapel en loop dan een meter of tien over het wandelpad links langs de begraafplaats naar het uitzichtpunt.*

Het uitzichtpunt biedt een weids uitzicht over het dal van de Breuchin. De U-vorm is kenmerkend voor glaciële dalen. De in de 18de eeuw deels herbouwde kerk staat op een antiek Gallo-Romeins altaar, dat gewijd was aan de godin Diana. Aan de noordkant van de klokkentoren is een kruis met daaromheen loofwerk, een overblijfsel uit de Karolingische tijd.

Neem opnieuw de D266 naar La Mer, met links veel meren. Neem in La Mer rechts de D266 naar Melay of Ternuay (wandeling naar de Saut de l'Ognon (📍 blz. 248) en volg de D315 naar Servance. Neem in Melay de D293 naar Mélisey.

3

KUNSTMATIGE MEREN

De dalen van het Plateau des Mille Étangs zijn ontstaan door glaciële erosie, maar het is de mens die deze moeras- en veengebieden in de middeleeuwen heeft veranderd in een gebied vol meren. De inwoners beheerden de meren en zetten er vis in uit (karpers en zeelten). De praktijk om een meertje droog te leggen en dan de vissen te verzamelen, is zeldzaam geworden; de graanteelt in de 's zomers drooggevallen meren is verleden tijd. In sommige meren zijn onlangs rivierkreeften uitgezet.

Vertaling	Sylvia Birnie, Henriëtte Gorthuis, Peter Hooghiemstra, Alexander van Kesteren, Karin Snoep, Marian van der Ster
Eindredactie	Frans van der Heijden
Opmaak	Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	Imageselect
Oorspronkelijke titel	Franche-Comté/Montagnes du Jura
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Philippe Orain (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt)
Eindredactie	Catherine Guégan, Archipel studio
Redactie	Hervé Milon, Sophie Boizard, Marie Delbès, Lucie Dejouhanet, Grace Coston, Caroline Rabourdin, Yasmine Abderrahim
Grafisch ontwerp	Christelle Le Déan
Omslagontwerp	Keppie&Keppie, Varsenare
Cartografie	Thierry Lemasson, Évelyne Girard, Florica Paizs
Met dank aan	Sylviane Dornier / Doubs Tourisme, Katharina Buet en Sébastien Cornu / Belfort Tourisme, Colette Dubois / Ain Tourisme, Agence Airpur, Maria Gaspar, Didier Broussard, Vanessa Besnard, Marion Desvignes-Canonne

© Michelin

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2017

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Papiermolen 14-24
NL-3994 DK Houten
degroenereisgids@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2017/45/251 - NUR 512
ISBN 978 94 014 3950 3

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.